

Vertragsgemeinschaft
1989/1990

**WYŻSZA SZKOŁA BANKOWA
w Poznaniu**

Ośrodek Analiz Politologicznych UW

Książka dofinansowana przez Wyższą Szkołę Bankową w Poznaniu
oraz Ośrodek Analiz Politologicznych Uniwersytetu Warszawskiego

Janusz Sawczuk

Vertragsgemeinschaft 1989/1990

Wzlot i upadek idei konfederacji
dwu państw niemieckich

Wydawnictwo
Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu

Poznań 2013

Recenzent
prof. UW dr hab. Stanisław Sulowski

Projekt okładki
Martyna Dawidziak

Redakcja, korekta, skład i łamanie
Magdalena Kraszevska

Kopiowanie i przetwarzanie w jakiegokolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, 2013

ISBN 978-83-7205-327-5

WYDAWNICTWO WYŻSZEJ SZKOŁY BANKOWEJ W POZNANIU
al. Niepodległości 2, 61-874 Poznań
tel. 61 655 33 99, 61 655 32 48
e-mail: wydawnictwo@wsb.poznan.pl, dzialhandlowy@wsb.poznan.pl
www.wydawnictwo.wsb.poznan.pl

Druk i oprawa: ESUS, Druk cyfrowy, Poznań

Spis treści

Od Autora	7
Rozdział I	
Narastanie przesłanek uruchomienia procesu zblżenia dwu państw w Niemczech w 1989 roku	9
Niemieckie nadzieje w związku z Gorbaczowem	10
Ożywienie dialogu z NRD	12
Myśl zjednoczeniowa RFN w reakcji na przemiany na Wschodzie	15
Wizyta Kohla w Moskwie	19
Bush i Gorbaczow w Bonn	40
Przemiany w Polsce i kryzys uciezkowy w NRD	44
Rozdział II	
Recepcja inicjatywy zjednoczeniowej RFN i pierwsze reakcje w środowisku międzynarodowym	51
Malta 1989	53
Spotkanie Bush–Kohl	61
Szczyt NATO	68
Moskiewska krytyka planu Kohla	70
Rozdział III	
Ku <i>Vertragsgemeinschaft</i>? Trudny dialog RFN z NRD w kwestii zacieśnienia związków, z rewolucją demokratyczną w tle (grudzień '89 – styczeń '90)	79
Rozwój sytuacji społecznej	79
Precyzowanie warunków współpracy	80
Konsultacje polityczne w warunkach sygnałów zaniepokojenia kwestią niemiecką	85
Wizyta Kohla w NRD	97

Nowe akcenty sowieckie i francuskie	104
Zaostrzenie kryzysu w NRD	115
Słabnięcie pozycji Gorbaczowa i tego konsekwencje	119
Rozdział IV	
Rozkład postkomunistycznego systemu władzy w NRD i konsekwencje dla kwestii niemieckiej (styczeń – luty 1990) . . .	125
Bońskie oceny sytuacji w NRD	125
Kreml – zielone światło dla Kohla	129
Wizyta Seitersa w Berlinie Wschodnim	130
Plan Modrowa i jego reperkusje	136
Ofensywa dyplomatyczna RFN	141
Rozmowy Kohl–Modrow w Davos	148
Uzgodnienia Bakera i Kohla na Kremlu	154
Spotkanie Kohl–Modrow w Bonn	161
Narodziny 2 + 4	166
Rozdział V	
Klarowanie pozycji przed uruchomieniem procesu 2+4 Zmierzch projektu <i>Vertragsgemeinschaft</i>	169
Konsultacje sojusznicze z Francją – zastrzeżenia i obawy francuskie	170
Gorbaczow „utwardza” stanowisko	180
Rozmowy i uzgodnienia RFN z USA	181
Bibliografia	191